

Innlegg på Bibliotekmøte på Hamar 17. mars 2010 - Helge Stiksrud, leder av Hovedutvalg for kultur, idrett og folkehelse i Buskerud fylkeskommune og lokalpolitiker i Ringerike kommune.

Biblioteket – lokaldemokratisk ressurs

Mitt forhold til biblioteket – første møte

Nesten sakralt – Nannestad folkebibliotek

Fra et sted for hysj til ikke hysj!

Bibliotekenes rolle i lokalsamfunnet

§ 1. Målsetting

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom informasjonsformidling og ved å stille bøker og annet egnet materiale gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Virksomheten skal være utadrettet, og tilbudene skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.

Ringerike biblioteks lille brosjyre:

”Biblioteket – et sted for inspirasjon, drømmer, ideer. Et sted for å møte andre mennesker, slå av en prat, ta en kaffekopp. Et sted for å søke informasjon, et sted for å dele kunnskap. Et sted som skaper verdier i et lokalsamfunn. Et sted for å spørre om alt mellom himmel og jord. Et sted for store, et sted for små. Et sted for å få opplevelser. Rett og slett et sted som øker livskvaliteten.”

Bibliotekets rolle som demokratibygger

Jeg ser på biblioteket som det viktigste demokratiske virkemiddelet vi har. Biblioteket har utviklet seg til å bli et verksted for læring og en møteplass i lokalsamfunnet! Mange tar biblioteket for gitt, men ser ikke at ikke alle har råd til eller kjennskap til alt det nye som Internett og e-bøker. Det er viktig at bibliotekene er aktive på dette feltet slik at det ikke skapes nye klasseforskjeller! Gratis informasjonstilbyder til alle innbyggere!! Hvor og hvordan får ”hvermannsen” ellers denne muligheten? Alle har lik mulighet til utvikling, kunnskapstilegning og kompetansebygging i et bibliotek. Hvis ikke bibliotekene har en rolle her – hvem ellers?

Ringerike bibliotek som jeg kjenner best som eksempel:

Låner ut bøker, filmer, blader, tidsskrifter, lydbøker. Tilbyr internett på faste PCer, kan låne en laptop i biblioteket eller ta med sin egen. Trådløst nettverk. Leksehjelp (Røde kors). Seniornett (80 medl.). Kurs. Bokaftener, boklanseringer, utstillinger, Den kulturelle skolesekken, bokaften for U-skoleelever med forfatterbesøk, barnehagebibliotek – spesielt for fremmedspråklige barn (fra 2009), eksamenssted. Et sted for innvandrere – meget viktig. Også for familier som ikke har økonomisk evne til å henge med på karusellen.

Nesten slik at det bare er fantasien og ressurser som setter grenser (og kapasitet og åpningstider). Hva med å finne nye muligheter for tilgang til biblioteket også utenom de tradisjonelle åpningstidene?

Krise – en mulighet?

Ringerike kommune som case. Desember 2009. Biblioteket kom på den politiske dagsorden. Måtte ta standpunkt og sette seg enda bedre inn i bibliotekets rolle og muligheter. Markedsføring av biblioteket – artikler i lokalpressen. Stort folkelig engasjement – Facebook-grupper! Nye måter å drive biblioteket på – tenke nytt og effektivisere – nye samarbeidsformer i vid forstand! Utfordringen ble gitt samtidig som at politikerne tok økonomisk ansvar i Ringerike kommune på tross av at kommunen sliter økonomisk og er på ROBEK-listen!

800.000 av 1 mill. kroner i foreslått budsjettkutt tilbakeført, men med krav til nytenkning! Ås og Ski kommuner skjermet også bibliotekene i kommunene.

Avslutning

Framtidsutsikter – påstand: bibliotekfolk er for beskjedne i markedsføring av tilbudene – dere er for skikkelige!

Mer politisk involvering – still krav til biblioteket! Hvordan ser vi bibliotekets rolle framover.

Utfordring – hvordan komme mer på dagsorden? Nye samarbeidspartnere? Samarbeid med frivillige organisasjoner. Utfordring – hvordan nå nye grupper – få nye kunder?

Nok et eksempel avslutningsvis på nytenking - Popkult – 136 % økning i besøket (ungdom og unge voksne)

Popkultavdelingen ved Drammensbiblioteket er vinner av Bibliotekprisen for Buskerud 2009. Popkult er et samarbeidsprosjekt mellom Buskerud fylkesbibliotek og Drammen bibliotek. Dette er en satsing for å trekke ungdom og unge voksne til biblioteket.

I sin begrunnelse har juryen blant annet lagt vekt på at Popkult har "åpnet biblioteket for unge mennesker, som tidligere ikke har søkt dit, gitt mer rom for både det brede og det smale kulturtrykk, tenkt nytt om målgrupper, arrangert Spillnatt med opptil 130 ungdommer i biblioteket natta gjennom og tråkket nye spor og inspirert andre bibliotek landet rundt".

PopKult tar bibliotekets samfunnsrolle på alvor! De bryter med tradisjonelle handlingsmønstre, de har nye idéer og visjoner og de gjennomfører dem. PopKult er et sosialt rom både fysisk og digitalt. Ved å tiltrekke seg nye brukergrupper fremmer PopKult biblioteket som en reell fysisk møteplass mellom ulike alders-, kjønns- og kulturgrupper i Drammen. De er også til stede utenfor biblioteket der hvor "folk ferdes", for eksempel med stand på Elvefestivalen. Og gjennom bloggen BibPop gjør de biblioteket til en digital møteplass for sin brukergruppe.

Jeg ser derfor for meg et bibliotek som følger med samfunnsutviklingen og helst ligge i forkant! Buskerud fylkesbibliotek – pilotprosjekt for utlån av e-bøker – skapt furore – må tørre å ta debatten!

Et sted for integrering! Kulturelt mangfold! Kanskje det viktigste – bryte ned fordommer – biblioteket et godt tilbud for alle – for utvikling og økt mellommenneskelig forståelse! Ikke klisje, men realitet!